

langt fra, at man gør de paagældende Mennesker Uret ved at begrænse Kirkebygningerne til et passende Maaal, at jeg snarere tror, at det er i deres virkelige Interesse. Jeg tror ogsaa, at det i og for sig vil være heldigt fra et arkitektonisk Synspunkt set, om man kom til at variere Kirkebygningerne noget og gav Arkitekterne Flejlighed til at udtaste Planer ogsaa til andre arkitektoniske Former, end man er vant til. Det, der i Virkeligheden er Trang til, er ikke Kirker, men kun Kapeller, Bede- og Forsamlingshuse og Steder, hvor de forskellige borgerlige Handlinger kunne udføres paa den mest passende og bekvemteste Maade, og i den Henseende tror jeg rigtignok, naar der er Tale om 300 Mennesker, at 10 til 12,000 Kr. ville være fuldstændig tilstrækkelige til at konstruere et Hus af den Bestaaffenhed, der her er Tale om. Jeg skal altsaa meget anbefale, at man her tager lidt Neb i Sejlene, at man sætter Tæring noget efter Næring. Det vil, som sagt, vistnok være fuldstændig tilstrækkeligt og ikke til Forurettelse for nogen, om man vil gaa noget ned paa disse Poster.

Jeg har nogle enkelte Ord at sige om adskillige af de saakaldte personlige Bevillinger. Jeg skal i den Henseende først bemærke til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), at den almindelige Teori, man opstillede, at man ikke maatte føre personlige Bevillinger ind her, naar de ikke støttedes fra alle Sider, ingenslunde er et Princip, som kan siges at være gennemført undtagelsesfrit i vor Praksis. Det er jo i Virkeligheden heller ikke gennemført af det ærede Medlem og hans Venner; thi hvis han fastholdt det Princip, maatte han principmæssig opgive Forslaget under Nr. 58, der ikke støttes fra alle Sider af Udvalget, men kun fra enkelte Sider, nemlig Bevillingen til Højstoleforstander Nielsen. Jeg tror ingenslunde, at man kan opstille det som Princip. Heller ikke er det i Virkeligheden saa, som det ærede Medlem antydede, at naar et Forslag af den Bestaaffenhed støttes fra alle Sider i Udvalget, saa ligger det i at man opsatter vedkommende Bevilling paa samme Maade fra de forskellige Sider i Samfundet, som det ærede Medlem udtrykte sig. Nej, ingenslunde, man behøver blot at kaste et Blik paa den Række af Navne, vi have paa denne Liste for at se, at det ingenslunde er alle her i Landet, der have den samme Opfattelse af disse Mænds litterære Virksomhed. Der er jo der samlet de allerfjælligste Arter af litterære Anstuelser. Men Forholdet er ogsaa et helt andet, Forholdet er det, at naar man samler sig om slige Bevillinger, ligger det ikke deri, at man alle

har samme Opfattelse, men i, at man fra de forskellige Sider bøjer sig mod hinanden, fordi man har en fælles Opfattelse af, at dette overhovedet er en Sag, som fortjener at støttes, en Sag, der har Krav paa Samfundets Bistand. Jeg skal beklage, at den Side af Udvalget, for hvilken det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) fører Ordet, ikke har været i Stand til en saadan Smødekommun, som sikkert vilde være modt, ogsaa fra os med en tilsvarende Smødekommun for de Punkters Vedkommende, som de have opstillet. Min eneste Grund til ikke at tiltræde Forslag Nr. 58 angaaende Højstoleforstander, Kaptajn Nielsen er den, at de Herrer ikke have tiltraadt eller have frasagt Forslaget Nr. 77 om Kaptajn Sørensen. Jeg skal nu ikke her komme ind paa en videnskabelig Underjælgelse af Kaptajn Sørensens Fortjeneste eller paa den Modsigelse, der herimod er kommet frem i de allerfjælligste Dage fra Generalstabens Chef, som i saa mange Aar har benyttet Sørensens Virksomhed med den fuldeste Anerkendelse. Jeg tror, at det er unødigt at fremdrage disse litterære Synspunkter, vi ere jo alle paa det rene med, hvorledes det hænger sammen, at naar Sørensen ikke længere arbejder i Generalstaben, er det af Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning og ingenslunde af Hensyn til hans frivillige videnskabelige Teorier. Det fremgik ogsaa af hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds sagde i Slutningen, at den Tvivl, han allerede kunde have haft, begrundet i, at Sørensen ikke længere arbejdede i Generalstaben, var betydelig bekræftet derved, at det nu syntes, at hans Virksomhed skulde træde i det polemiske Tendensarbejdes Tjeneste. Der ligger vel Hundene begravet. Kaptajn Sørensen har udgivet et Skrift i disse Dage, hvor han, ikke første Gang, udtaler sig mod Kjøbenhavns Befæstning. Det er sikkert den Grund, som har gjort, at ærede Medlemmer ikke have deltaget med os i at tiltræde den højtærede Kultusministers Forslag paa dette Punkt. Mig forekommer det imidlertid ikke, at denne forskellige Opfattelse af Kjøbenhavns Befæstnings civile og militære Nytte burde være nogen Grund til at nægte en ellers almindelig anerkendt og fortjent Forsatter en Understøttelse, som i dette Tilfælde har den Hovedbetingelse, som det ærede Medlem opstillede, at den er opstillet af den højtærede Minister. Naar jeg nævner disse to Bevillinger sammen, vil jeg for mit personlige Vedkommende tilføje, at min Stilling overfor Nr. 58 vil være afhængig af, hvorledes Nr. 77 bliver behandlet. Hvis den ærede